

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	4
Wabo	4
8.40- en 8.42-AMvB's	7
Planschade	7
Natuurbescherming	8
Ambtenarenrecht	10
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	10
Bestuursrecht overig	11
Gezondheid	11
Wegenverkeerswet	11
Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur	12
Vreemdelingenrecht	16
Regulier	16
Asiel	18
Richtlijnen en verordeningen	20
Vreemdelingenbewaring	24

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 574

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 03-07-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:4662](#)

minister voor Natuur en Stikstof, verweerder.

Awb 8:8 lid 1, 8:13 lid 1

Habitatrichtlijn 2, 3

Wet natuurbescherming 2.1

BEVOEGDHEID. NATUURBESCHERMING. Uitspraak in tien beroepen tegen het Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden van de minister voor Natuur en Stikstof van 22 november 2022, voor zover dat betrekking heeft op Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren. De formeel bevoegde rechtbank Gelderland heeft de rechtbank Zeeland-West-Brabant gevraagd de zaken te behandelen, omdat bij deze rechtbank de beroepen zijn ingesteld. I.c. worden de beroepen ongegrond verklaard.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Natuurbescherming" (JnB 2023, 584).

JnB 2023, 575

ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2690](#)

college van burgemeester en wethouders van Schiedam.

Awb 4:17

DWANGSOM EN BEROEP NIET TIJDIG BESLISSEN. I.c. is, onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis van artikel 4:17 van de Awb, terecht geoordeeld dat de ingebrekestelling die [appellant] naar het college heeft gemaild om een aantal redenen kan worden aangemerkt als onredelijk laat. Naast het feit dat er ruim vier maanden waren verstreken na het verlopen van de beslistermijn terwijl er in de wetsgeschiedenis wordt gesproken van "hooguit enkele weken", speelden de contacten tussen [appellant] en het college hierbij een rol. [Appellant] stelt zich op het standpunt dat de periode die relevant is voor de beoordeling van "onredelijk laat" pas is aangevangen met zijn e-mailbericht aan het college, omdat dit het laatste contact was met het college voor het indienen van de ingebrekestelling. Hiermee miskent hij dat het gaat om de periode vanaf het eerste moment dat het bestuursorgaan in gebreke gesteld had kunnen worden wegens niet tijdig beslissen, namelijk direct bij het verlopen van de beslistermijn. Ook het feit dat het college zich pas tijdens de behandeling van het beroep door de rechtbank op het standpunt heeft gesteld dat de ingebrekestelling onredelijk laat is ingediend, leidt niet tot een ander oordeel.

JnB 2023, 576

ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2694](#)

college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer.

Awb 6:13, 6:24

HOGER BEROEP. I.c. is het hoger beroep van [appellant] niet-ontvankelijk. Vastgesteld wordt dat de rechtbank in de aangevallen uitspraak uitsluitend uitspraak heeft gedaan op het beroep van [partij] en dat beroep ongegrond heeft verklaard. Verder wordt vastgesteld dat [appellant] geen beroep heeft ingesteld bij de rechtbank voor zover zijn bezwaar gegrond is verklaard en aan [partij] een last onder dwangsom is opgelegd. Niet is gebleken dat [appellant] pas in een

ongunstiger positie is komen te verkeren als gevolg van de aangevallen uitspraak. Artikel 6:13 van de Awb, gelezen in verbinding met artikel 6:24, verzet zich ertegen dat hoger beroep wordt ingesteld door iemand die niet eerst beroep heeft ingesteld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 577

Rechtbank Rotterdam, 02-06-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:6085](#)

[...], verweerder.

Verordening (EG) 1107/2009 55

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1 lid 1

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) 1, 20 lid 1

HANDHAVING. BOETE. OVERTREDER. FUNCTIONEEL DADER. Opleggen bestuurlijk boete aan eiser, omdat hij volgens verweerder bij of krachtens de Wgb gestelde voorschriften heeft overtreden. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder niet wordt gevolgd in zijn standpunt dat eiser als functioneel dader en daarmee als overtreder kan worden aangemerkt. De definitie van gebruiker in artikel 1, eerste lid, van de Wgb komt overeen met de definitie van overtreder in artikel 5:1, tweede lid, van de Awb. Niet in geschil is dat eiser de betreffende strook op zijn perceel langs het oppervlaktewater niet zelf met glyfosaat heeft bespoten. Het enkele feit dat eiser eigenaar is van dat perceel wordt in dit geval onvoldoende geacht om hem als functioneel dader aan te merken. Eiser heeft naar voren gebracht dat hij zijn vaste hulp (eisers zwager) heeft gevraagd om de kanten langs de sloot te onderhouden met handgereedschap (een hark). Niet is gebleken dat deze zwager het middel heeft gebruikt. In het kader van functioneel daderschap had verweerder nader moeten onderzoeken wie de onbekende persoon was op de trekker die vanaf het perceel, dat niet in eigendom is van eiser maar van [persoon C], de slootkanten op eisers perceel heeft bespoten.

JnB2023, 578

Rechtbank Limburg, 16-05-2023, [ECLI:NL:RBLIM:2023:3089](#)

burgemeester van de gemeente Stein, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. WAARSCHUWING. Waarschuwing op grond van de Opiumwet en het Damoclesbeleid vanwege de handel in verdovende middelen vanuit een woonwagenlocatie. I.c. wordt geoordeeld dat de waarschuwing kan worden gelijkgesteld met een appellabel besluit. Uit de conclusie van de advocaat-generaal van 24-01-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:249](#), en de rechtspraak kan worden afgeleid, dat eiser onevenredig kan worden benadeeld als hij drie jaar lang niet bij de bestuursrechter de rechtmatigheid van de waarschuwing kan bestrijden. Dat betekent dat de bestuurlijke waarschuwing om redenen van rechtsbescherming moet worden gelijkgesteld met een Awb-besluit. De rechtbank merkt daarbij op dat een waarschuwing formeel-juridisch gezien geen appellabel besluit is, zoals de Afdeling ook benadrukt, maar dat dit een uitzondering is die wordt gemaakt voor de effectieve rechtsbescherming van de burger.

JnB 2023, 579

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 12-07-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:3935](#)

burgemeester van de gemeente [...].

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. EVENREDIGHEID. EVENWICHTIGHEID. Sluiting woning voor drie maanden. Minderjarig kind met ernstige psychische klachten. I.c. wordt geoordeeld dat het belang van het minderjarig kind tot het kunnen wonen in zijn woning zwaarder weegt dan het belang van de burgemeester om met de sluiting van de woning niet te wachten tot de beslissing op het bezwaar. Ongeacht de oorzaak van de klachten, volgt uit de verklaring van de Jeugd- en gezinswerker dat spoedige behandeling is aangewezen. Ter zitting is gebleken dat de start van de behandeling is gepland op 18 juli 2023 in de woonplaats. Daarmee bestaat een zwaarwegend belang dat zich verzet tegen de sluiting van de woning en een vertrek van het kind naar Brabant. Te meer nu een gedwongen verhuizing kan leiden tot een verergering van de problematiek. Daarbij komt dat, gezien de persoonlijke situatie van het kind, niet van hem kan worden verlangd dat hij voor 1,5 maand in een andere gemeente naar school gaat om daarna terug te keren naar de woonplaats.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 580

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2674](#)

college van burgemeester en wethouders van Tilburg.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a en c, 2.12 lid 1, 2.27, lid 1

Besluit omgevingsrecht (Bor) 6.5

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN. GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING. OMGEVINGSDIALOOG. Weigering omgevingsvergunning voor de bouw van 96 tijdelijke logiesverblijven voor arbeidsmigranten. De omstandigheid dat geen maatschappelijk draagvlak bestaat, betekent niet dat een initiatief niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Dat neemt niet weg dat, bijvoorbeeld op grond van gemeentelijk beleid, van een initiatiefnemer kan worden verlangd dat hij (specifieke) inspanningen verricht die zijn gericht op het informeren van omwonenden en het verwerven of vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor de gewenste ontwikkeling. Het niet behoorlijk nakomen van een dergelijke verplichting kan voor het bestuursorgaan reden zijn de gewenste medewerking niet te verlenen. Verwijzing naar ABRS 18-12-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:4209](#), r.o. 23.1. I.c. is niet voldaan aan de verplichting om een verslag van de omgevingsdialoog over te leggen en heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de raad het niet behoorlijk nakomen van de verplichting mede ten grondslag heeft kunnen leggen aan de weigering van de verklaring van geen bedenkingen.

JnB 2023, 581

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 10-07-2023, [ECLI:NL:GHARL:2023:5742](#)

Wet gewasbeschermingsmiddelen (Wgb)

GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN. HOGER BEROEP. KORT GEDING. Gevraagd verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor lelieteelt in de nabijheid van omwonenden wordt gedeeltelijk toegewezen. Het Hof komt tot een andere beslissing dan de kortgedingsrechter van de rechtbank Noord-Nederland in de uitspraak van 12-06-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:2333](#). De teler mag 4 bestrijdingsmiddelen nog wel gebruiken. Voor de overige bestrijdingsmiddelen geldt op het perceel voor de lelieteelt in het jaar 2023 een verbod.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) "Teler mag 4 bestrijdingsmiddelen blijven gebruiken" uitgebracht.

JnB 2023, 582

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2705](#)

college van gedeputeerde staten van Limburg, appellant sub 2.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.3 aanhef en onder a, 2.25

WABO-milieu. Lasten onder bestuursdwang. I.c. is de curator als beheerder van de boedel van BM-Recycling B.V. (hierna: BM) vanaf het moment van faillietverklaring van BM verantwoordelijk voor de uit de milieuwetgeving voortvloeiende verplichtingen van dit bedrijf. De vraag doet zich echter voor of de nalegingsverplichting van de curator is overgegaan op [appellant sub 1]. Aan de hand van de feiten en omstandigheden van het geval wordt vastgesteld wie als drijver van de inrichting moet worden aangemerkt. Geoordeeld wordt dat het college niet voldoende deugdelijk heeft gemotiveerd dat [appellant sub 1] als drijver van de inrichting en overtreder van de milieuvoorschriften kan worden aangemerkt.

Afzonderlijke besluiten waarbij het college [appellant sub 1] onderscheidenlijk de vennootschap (verder tezamen te noemen: [appellant sub 1]) een last onder bestuursdwang heeft opgelegd.

Daarbij heeft het college bepaald dat de kosten van de bestuursdwang voor rekening komen van [appellant sub 1] onderscheidenlijk de vennootschap. [...]

Het incidenteel hoger beroep van het college

16. Het college betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat [appellant sub 1] als overtreder van de voorschriften van de omgevingsvergunning kan worden aangemerkt. Volgens het college is het drijverschap overgegaan van de curator in het faillissement van BM naar [appellant sub 1]. [...]

16.2. Voorschrift C6 van de omgevingsvergunning van 20 juli 2006 luidt:

"Maximale opslagtermijn

- a. Een partij afvalstoffen mag gedurende maximaal 1 jaar binnen de inrichting worden opgeslagen;
- b. Indien de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing mag in afwijking van het onder a gestelde de opslag plaatsvinden gedurende ten hoogste 3 jaar."

Voorschrift C11 van de omgevingsvergunning van 31 mei 2005 luidt:

"De tijdens werkzaamheden vrijkomende (gevaarlijke) afvalstoffen dienen met het oog op verwerking naar soort te worden verzameld, opgeslagen en zo vaak als nodig naar een aangewezen

vergunninghouder te worden afgevoerd. De in het productieproces vrijgekomen (gevaarlijke) afvalstoffen moeten tenminste 1 maal per jaar uit de inrichting worden afgevoerd."

16.3. Niet is in geschil dat de hiervoor weergegeven vergunningvoorschriften C6 en C11 zijn overtreden. Evenmin is in geschil dat vanaf het faillissement van BM en de beëindiging van de exploitatie van het recyclebedrijf door BM op 20 september 2016 de curator in dat faillissement de drijver van de inrichting is geworden en verantwoordelijk is geworden voor de naleving van de vergunningvoorschriften. Het geschil gaat over de vraag of zich daarna omstandigheden hebben voorgedaan die ertoe leiden dat [appellant sub 1] als eigenaar van de percelen waarop de inrichting is gevestigd, drijver van de inrichting is geworden en als overtreder van die voorschriften kan worden aangemerkt.

16.4. De Afdeling overweegt dat de curator als beheerder van de boedel van BM vanaf het moment van faillietverklaring van BM op 20 september 2016 verantwoordelijk is voor de uit de milieuwetgeving voortvloeiende verplichtingen van dit bedrijf (vergelijk de uitspraken van de Afdeling van 9 mei 2007, [ECLI:NL:RVS:2007:BA4703](#), en 13 februari 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:BZ1261](#)). Dat betekent dat de curator verplicht is om de aan BM verleende omgevingsvergunningen na te leven. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de curator daartoe gehouden is en zich niet eenzijdig aan die verantwoordelijkheid kan onttrekken. In dit geval doet zich echter de vraag voor of de nalevingsverplichting van de curator is overgegaan op [appellant sub 1], zoals het college betoogt. In dat kader stelt de Afdeling voorop dat aan de hand van de feiten en omstandigheden van het geval wordt vastgesteld wie als drijver van de inrichting moet worden aangemerkt (zie bijvoorbeeld de uitspraken van de Afdeling van 26 oktober 2005, [ECLI:NL:RVS:2005:AU5007](#), 30 juni 2020 [ECLI:NL:RVS:2010:BM9667](#), en 21 augustus 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2826](#)). Vaststaat dat de curator op 27 januari 2017 aan [appellant sub 1] op diens verzoek de sleutels van het gehuurde heeft overgedragen. [appellant sub 1] heeft echter steeds duidelijk gemaakt dat hij niet als nieuwe drijver van de inrichting aangemerkt wil worden en dat de curator zich niet eenzijdig aan zijn verplichtingen als beheerder van de boedel kan onttrekken. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat het college niet voldoende deugdelijk heeft gemotiveerd dat [appellant sub 1] als drijver van de inrichting en overtreder van de milieuvoorschriften kan worden aangemerkt. Het vonnis van 29 mei 2018 van de kantonrechter, waarin is geoordeeld dat op grond van de huurovereenkomsten de curator in het faillissement van BM niet kan worden opgedragen om het gehuurde bij het einde van de huurovereenkomst leeg op te leveren, leidt niet tot een ander oordeel. Dat heeft geen betekenis voor de bestuursrechtelijke vraag of [appellant sub 1] als drijver van de inrichting kan worden aangemerkt. Dat wordt zoals hiervoor overwogen aan de hand van de feitelijke situatie vastgesteld. Om dezelfde reden kan uit de melding van overdracht tenaamstelling van de vergunningen op grond van artikel 2.25, tweede lid, van de Wabo, die op 11 april 2017 door de curator is gedaan en op 23 mei 2017 door het college is geaccepteerd, op zichzelf niet worden afgeleid wie de drijver van de inrichting is.

16.5. Het betoog van het college slaagt niet. [...]

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 04-07-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:4664](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Voorzieningenrechter rechtbank Rotterdam, 05-06-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:4562](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB2023, 583

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2698](#)

college van burgemeester en wethouders van Valkenswaard.
Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

PLANSCHADE. SCHADEOORZAAK. VOORLOPIGE VOORZIENING. BEVOEGDHEID. Dat de Afdeling bij wijze van voorlopige voorziening heeft bepaald dat de dubbelbestemming voor de percelen geldt totdat een nieuw plan vastgesteld is, brengt niet met zich dat de dubbelbestemming een bepaling van een bestemmingsplan is, als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro. Daar komt bij dat een voorlopige voorziening per definitie niet duurzaam is en dus geen voor tegemoetkoming in aanmerking komende waardevermindering kan veroorzaken.

Dat het nieuwe bestemmingsplan geen schade voor [appellant] heeft veroorzaakt, omdat de dubbelbestemming geen onderdeel van dat plan is, is niet van belang voor de bevoegdheid van het college. Wel kan het college dit betrekken bij de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag.

[...] 5. [appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de dubbelbestemming geen bepaling van een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro, is. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 20 mei 2015 [Red: [ECLI:NL:RVS:2015:1582](#)] bepaald dat de dubbelbestemming voor de percelen geldt totdat een nieuw plan is vastgesteld. Als gevolg van deze uitspraak is de dubbelbestemming onderdeel van het toepasselijke planologische regime. De dubbelbestemming is ontegenzeggelijk een bepaling van een bestemmingsplan in de zin van artikel 6.1, tweede lid, van de Wro. Bovendien is deze bepaling onherroepelijk, als bedoeld in artikel 6.1, vierde lid, van de Wro, omdat tegen de uitspraak van de Afdeling geen rechtsmiddelen hebben opengestaan. Dat een voorlopige voorziening van de Afdeling in de Wro niet is vermeld als oorzaak van planschade, zoals de rechtbank heeft overwogen, doet daar niet aan af. Verder is de door [appellant] geleden of nog te lijden schade onverkort aanwezig. Niet valt in te zien dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om in een situatie als deze, waarbij de Afdeling de bepalingen van een bestemmingsplan heeft gewijzigd, de mogelijkheid van het toekennen van een tegemoetkoming in planschade uit te sluiten en het college de tegemoetkoming kan frustreren door het vaststellen van een nieuw plan steeds uit te stellen, aldus [appellant].

5.1. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 20 mei 2015, na vernietiging van het hier relevante plandeel, niet zelf in de zaak voorzien door met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) te bepalen dat de dubbelbestemming voor de percelen geldt en dat haar uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde plandeel. Dat de Afdeling in die uitspraak met toepassing van artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb bij wijze van voorlopige voorziening heeft bepaald dat de dubbelbestemming voor de percelen geldt totdat een

nieuw plan vastgesteld is, brengt niet met zich dat de dubbelbestemming een bepaling van een bestemmingsplan is, als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro. Daar komt bij dat een voorlopige voorziening per definitie niet duurzaam is en dus geen voor tegemoetkoming in aanmerking komende waardevermindering kan veroorzaken.

Het betoog slaagt niet.

6. [appellant] betoogt voorts dat de rechtbank, door ambtshalve te overwegen dat het college niet bevoegd was om het besluit van 5 februari 2019 te nemen, buiten de grenzen van het geschil is getreden. De vraag of er een onherroepelijke oorzaak van schade is, als bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, van de Wro, is niet van belang voor de bevoegdheid van het bestuursorgaan, maar alleen voor de inhoudelijke beoordeling van een aanvraag om tegemoetkoming in planschade. Indien niet wordt voldaan aan de inhoudelijke vereisten voor het toekennen van een tegemoetkoming in planschade, laat dat onverlet dat een bestuursorgaan bevoegd is om een beslissing op die aanvraag te nemen, aldus [appellant].

6.1. Uit het aanvraagformulier van 11 augustus 2016 blijkt dat [appellant] het college heeft verzocht om tegemoetkoming in de schade die hij heeft geleden door een bepaling van het nieuwe bestemmingsplan. De door [appellant] gestelde oorzaak van de schade valt onder de limitatieve opsomming van artikel 6.1, tweede lid, van de Wro. De grondslag voor vergoeding van de gestelde schade is te vinden artikel 6.1, eerste lid, van de Wro. Daarmee is de bevoegdheid van het college gegeven. Dat het nieuwe bestemmingsplan geen schade voor [appellant] heeft veroorzaakt, omdat de dubbelbestemming geen onderdeel van dat plan is, is niet van belang voor de bevoegdheid van het college. Wel kan het college dit betrekken bij de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat het college niet bevoegd was om op de aanvraag te beslissen.

Het betoog slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 584

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 03-07-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:4662](#)

minister voor Natuur en Stikstof (de minister).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:8 lid 1, 8:13 lid 1

Habitatrichtlijn (Hrl) 2, 3

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.1

NATUURBESCHERMING. WIJZIGINGSBESLUIT HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN. Uitspraak in tien beroepen tegen het Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden van de minister voor Natuur en Stikstof van 22 november 2022, voor zover dat betrekking heeft op Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren. De formeel bevoegde rechtbank Gelderland heeft de rechtbank Zeeland-West-Brabant gevraagd de zaken te behandelen, omdat bij deze rechtbank de beroepen zijn ingesteld. Eisers vrezen voor gevolgen voor de voortzetting van hun agrarische bedrijven. I.c. worden de beroepen ongegrond verklaard.

[...] Eisers hebben – afzonderlijk van elkaar – beroep ingesteld tegen het Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden van de minister van 22 november 2022

(hierna: wijzigingsbesluit), voor zover dat betrekking heeft op Natura 2000-gebied Manteling van Walcheren.

De formeel bevoegde rechtbank Gelderland heeft deze rechtbank gevraagd de zaken te behandelen, omdat hier de beroepen zijn ingesteld. Deze rechtbank heeft hiermee ingestemd en heeft dat bij brief van 7 april 2023 aan partijen medegedeeld.¹

[...] 3.3 De beroepen van eisers zijn gericht tegen het wijzigingsbesluit voor zover dat betrekking heeft op de Manteling van Walcheren.⁵ [...]

[...] 5.1 De rechtbank stelt vast dat de minister de natuurwaarden van Natura 2000-gebied het Veerse Meer niet heeft gewijzigd in het wijzigingsbesluit. Dat gebied is op grond van de Vogelrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege verschillende vogelsoorten die in dat gebied voorkomen. De Manteling van Walcheren en het Veerse Meer grenzen aan elkaar, in die zin dat de grens tussen beiden gebieden gelijk loopt aan de waterlijn. De oevers maken onderdeel uit van de Manteling van Walcheren en het Veerse Meer wordt gevormd door het wateroppervlakte. Het habitattype H1330B is uitsluitend toegevoegd aan de Manteling van Walcheren, omdat het habitattype uitsluitend binnen de Manteling van Walcheren aanwezig is en niet binnen de grenzen van het Veerse Meer. De aanwijzing van het habitattype en de daaraan gekoppelde instandhoudingsdoelstelling eindigt dus bij de grens van de Manteling van Walcheren. De minister heeft het Veerse Meer alleen genoemd in de toelichting op het wijzigingsbesluit om geografisch aan te duiden in welk deel van de Manteling van Walcheren het toegevoegde habitattype voorkomt. Gelet daarop is geen sprake van de door eisers gevreesde wijziging van de stikstofgevoeligheid van het Veerse Meer.

5.2 Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister terecht vastgesteld dat zij verplicht was tot het toevoegen van het habitattype H1330B aan Natura 2000-gebied de Manteling van Walcheren. Uit rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) 6 leidt de rechtbank namelijk af dat een lidstaat verplicht is om alle habitattypen en soorten die in een Natura 2000-gebied in meer dan verwaarloosbare mate voorkomen aan te wijzen dan wel toe te voegen en daarvoor instandhoudingsdoelstellingen te formuleren.

5.3 Gelet op die verplichting is de minister nagegaan of er op de datum van aanwijzing als Natura 2000-gebied (4 juli 2013) habitattypen en soorten aanwezig waren in de Manteling van Walcheren, die niet zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit. De minister heeft ter zitting benadrukt dat het gaat om een correctie op de oorspronkelijke aanwijzingsbesluiten en niet om het toevoegen van waarden die zich pas ná die besluiten hebben gevestigd. Uit de door de minister overgelegde habitattypekaarten van het Natura 2000-gebied blijkt dat het habitattype H1330B in meer dan verwaarloosbare mate in het gebied aanwezig was op de peildatum. Ter zitting heeft de minister toegelicht dat door haar wordt aangehouden dat sprake is van 'in meer dan verwaarloosbare mate', wanneer meer dan 1 are (100 m²) van het habitattype in het gebied aanwezig is.⁷ Uit de habitattypekaarten blijkt dat het habitattype op drie locaties binnen het natuurgebied aanwezig was op de peildatum en dat de oppervlaktes netto 163, 1696 en 661 m² bedroegen.

5.4 Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister de door de provincie Zeeland vastgestelde habitattypekaarten ten grondslag kunnen leggen aan het wijzigingsbesluit. Op een habitattypekaart is te zien waar een habitattype voorkomt in een bepaald gebied. De habitattypenkaarten van de Manteling van Walcheren zijn vastgesteld door de provincie Zeeland en zijn gebaseerd op vegetatiekaarten die zijn vastgesteld door Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau en door Staatsbosbeheer. Deze onafhankelijke ecologisch deskundigen hebben onderzocht welke habitattypen op de peildatum in het gebied voorkwamen en hebben die

onderzoeksresultaten in 2014 en 2017 opgenomen op vegetatiekaarten. Via een landelijk vastgestelde methode zijn die vegetatiekaarten verwerkt tot een habitatkaart. Die habitatkaarten zijn beoordeeld door ecologen van de provincie en zijn vervolgens vastgesteld. Ook in jurisprudentie van de ABRvS wordt bevestigd dat uitgegaan mag worden van die habitattypenkaarten bij beantwoording van de vraag of een habitatype in een gebied voorkomt.⁸ Gelet daarop acht de rechtbank voldoende aannemelijk dat het habitatype in meer dan verwaarloosbare mate in het gebied aanwezig was op de peildatum en dat de minister daarom verplicht was om dat habitatype door middel van het wijzigingsbesluit toe te voegen.

5.5 Daarnaast volgt uit vaste rechtspraak van zowel het Hof van Justitie van de Europese Unie⁹ als de ABRvS¹⁰ dat uit de Hrl kan worden afgeleid dat bij de aanwijzing van een gebied als Natura 2000-gebied geen rekening mag worden gehouden met vereisten op economisch, sociaal of cultureel gebied of met regionale en lokale bijzonderheden. Bedrijfsbelangen kunnen ook geen rol spelen bij de aanwijzing. De mogelijkheid van uitbreiding of intensivering van bedrijfsactiviteiten in de toekomst komt eerst aan de orde bij de concrete toepassing van de voor die bedrijven geldende regelgeving. De door eisers aangevoerde bedrijfsbelangen konden voor de minister dus geen reden vormen om van de toevoeging van het habitatype af te zien. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 574).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2023, 585

MK CRvB, 13-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1239](#)

korpschef van politie.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 8

Besluit algemene rechtspositie politie (Barp) 76, 77

AMBTENARENRECHT. UITLEZEN PRIVÉTELEFOON. BEHOORLIJK HANDELENDE OVERHEID. "FRUIT OF THE POISONOUS TREE". De verkregen informatie mag niet als bewijs voor het plichtsverzuim worden gebruikt. Door deze bewijsuitsluiting heeft de korpschef niet aannemelijk gemaakt dat appellante de ambtseed/-belofte heeft geschonden.

Omdat geen verbeterkans is geboden, is de korpschef niet bevoegd om appellante ontslag te verlenen vanwege functionele ongeschiktheid.

De Raad zal de korpschef opdragen om een nieuwe beslissing op het bezwaar te nemen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 586

MK CRvB, 12-07-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1328](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) 1a:1

WAJONG. De Raad is van oordeel dat het Uvw zijn standpunt over de duurzaamheid van het ontbreken van het arbeidsvermogen bij appellante onvoldoende heeft onderbouwd.

Nu het Uvw zijn standpunt, dat het arbeidsvermogen bij appellante niet duurzaam ontbreekt, niet heeft kunnen onderbouwen, gaat de Raad er vanuit dat het ontbreken van arbeidsvermogen in het geval van appellante duurzaam is te achten. Daarmee voldeed appellante op 24 april 2018 (datum ontvangst aanvraag) aan de voorwaarden voor een Wajong-uitkering op grond van artikel 1a:1 van de Wajong. De Raad ziet aanleiding met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb het besluit van 30 juli 2018 te herroepen en te bepalen dat appellante met ingang van 24 april 2018 recht heeft op een Wajong-uitkering.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Gezondheid

JnB 2023, 587

MK Rechtbank Limburg, 06-07-2023, [ECLI:NL:RBLIM:2023:3995](#)

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Geneesmiddelenwet (Gnw) 68

GENEESMIDDELENWET. BOETE. EVENREDIGHEID. Opleggen boete aan huisarts wegens het gedurende de coronapandemie aan verschillende patiënten, die kampten met Covid-19 klachten, voorschrijven van Hydroxychloroquine en Ivermectine. I.c. wordt geoordeeld dat de Inspectie terecht heeft vastgesteld dat sprake is van overtredingen op grond van artikel 68, eerste lid, van de Gnw. Voor een toetsing van artikel 68 van de Gnw aan het evenredigheidsbeginsel wordt geen ruimte gezien. Uit de besluitvorming blijkt dat de minister de boete al heeft gematigd. Alhoewel er bij de rechtbank geen twijfel bestaat aan de intentie van eiser om de best mogelijke zorg te verlenen aan zijn patiënten, betekent dat niet dat de minister tot een verdergaande matiging had moeten overgaan. Voorafgaande aan de boeteplegging is eiser meermaals erop gewezen dat het hem niet is toegestaan Hydroxychloroquine voor te schrijven. Het had voor eiser duidelijk *kunnen* en *moeten* zijn dat hij de genoemde geneesmiddelen niet 'off-label' had mogen voorschrijven aan geïnfecteerde patiënten. De opgelegde boete is evenredig.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2023, 588

Rechtbank Gelderland, 06-07-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:3771](#)

directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, het CBR.

Wegenverkeerswet 1994 130 lid 1

WEGENVERKEERSWET. ONDERZOEK RIJGESCHIKTHEID. BESTUURDER. Opleggen onderzoek rijgeschiktheid en schorsing rijbewijs. I.c. wordt geoordeeld dat, gezien de verklaring van de verbalisant op zitting, niet met voldoende zekerheid is komen vast te staan dat eiser als bestuurder is opgetreden. Het CBR heeft ten onrechte aan eiser een onderzoek naar zijn rijgeschiktheid opgelegd en zijn rijbewijs geschorst.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur

JnB2023, 589

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2679](#)

bestuur van Stichting Skal, gevestigd te Zwolle, appellanten.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10 lid 2 aanhef en onder e en g

WOB. TOEZICHT. OPENBAARMAKING BEDRIJFSNAMEN. PERSOONLIJKE LEVENSSFEER.

I.c. wordt geoordeeld dat Stichting Skal openbaarmaking van 206 bedrijfsnamen niet op grond van het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer mag weigeren. Bij deze bedrijven komt in de bedrijfsnaam de familienaam terug. Openbaarmaking van de bedrijfsnamen maakt daarom een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de bij die bedrijven betrokken personen. I.c. weegt dit belang echter niet zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Uitgangspunt van de Wob is dat openbaarheid de regel is en dat dat uitgangspunt in de belangenafweging zwaar weegt. Openbaarmaking mag niet afhankelijk zijn van de omstandigheid of een bedrijf ervoor kiest zijn eigen familienaam daarvoor te gebruiken. **ONEVENREDIG NADEEL.** I.c. wordt geoordeeld dat Stichting Skal openbaarmaking van 209 bedrijfsnamen evenmin op grond van onevenredige benadeling mag weigeren. **18 bedrijfsnamen hoeft Stichting Skal niet openbaar te maken. Hiervoor geldt dat het onevenredig benadelend is als hun bedrijfsnaam openbaar wordt gemaakt terwijl bij deze bedrijven bij nadere beschouwing geen afwijkingen zijn geconstateerd.**

[...] 5. Centraal in deze zaak staat de vraag of Stichting Skal de 227 bedrijfsnamen openbaar moet maken. De Afdeling stelt voorop dat uitgangspunt van de Wob is dat bij de overheid berustende informatie in beginsel openbaar is, tenzij zwaarwichtige belangen als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de Wob zich daartegen verzetten. Dat geldt ook als een Wob-verzoek, zoals in dit geval, betrekking heeft op informatie over door een bestuursorgaan uitgevoerd toezicht. Indien er een belangenafweging dient te worden gemaakt, weegt het uitgangspunt van de Wob - openbaarheid is regel - zwaar. Zie onder meer de uitspraak van de Afdeling van 15 juli

2015, [ECLI:NL:RVS:2015:2263](#). De op 1 mei 2022 in werking getreden Wet open overheid gaat daar ook van uit.

5.1. De informatie waarom is verzocht heeft betrekking op de toezichthoudende taak van Stichting Skal met betrekking tot biologisch gecertificeerde bedrijven. Het openbaar maken van informatie over de wijze waarop een toezichthouder toezicht houdt op bedrijven dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Openbaarmaking van deze informatie draagt bij aan het maatschappelijk debat en vergroot de transparantie van het toezicht door Stichting Skal. Dit sluit aan bij een ontwikkeling in wet- en regelgeving en in de bestuurspraktijk van toezichthouders om in toenemende mate actief toezichtinformatie over ondernemingen openbaar te maken. Vergelijk de

uitspraken van de Afdeling van 8 februari 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:488](#), onder 6, en [ECLI:NL:RVS:2023:489](#), onder 7.

Mag Stichting Skal openbaarmaking van de bedrijfsnamen weigeren op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob?

6. De Afdeling is van oordeel dat Stichting Skal openbaarmaking van de 206 bedrijfsnamen niet op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob mag weigeren. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer weegt niet op tegen het belang van openbaarmaking van de bedrijfsnamen. De rechtbank is terecht tot hetzelfde oordeel gekomen. Daarvoor is het volgende van belang.

6.1. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Bij 206 bedrijven komt in de bedrijfsnaam de familienaam terug. Het is daardoor ook mogelijk het woonadres van de betreffende families te achterhalen. De rechtbank heeft terecht vastgesteld dat openbaarmaking van de bedrijfsnamen daarom een inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de bij die bedrijven betrokken personen. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer weegt in dit geval echter niet zwaarder dan het belang van openbaarmaking van de bedrijfsnamen. Stichting Skal heeft zich in haar besluit van 30 april 2020 en in haar hogerberoepschrift op het standpunt gesteld dat het voor het controleren van het democratisch besluitvormingsproces niet noodzakelijk is om de bedrijfsnamen openbaar te maken. Tijdens de zitting bij de Afdeling heeft Stichting Skal toegelicht dat de bedrijven een nummer hebben en dat dat nummer niet wijzigt, zodat het toezicht door Stichting Skal per bedrijf inzichtelijk is. Het belang om de bedrijfsnamen openbaar te maken is volgens Stichting Skal daarom beperkt. Zoals hiervoor onder 5 overwogen, is het uitgangspunt van de Wob echter dat openbaarheid de regel is en dat dat uitgangspunt in de belangenafweging zwaar weegt. Stichting Skal en N.N. en anderen hebben de vrees voor acties van activisten niet concreet gemaakt. De algemene verwijzing naar nieuwsberichten over acties bij bedrijven van activisten is onvoldoende om aannemelijk te maken dat er ook een concreet en actueel risico is dat deze 206 bedrijven worden geconfronteerd met dergelijke acties. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 8 februari 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:489](#), onder 11. De rechtbank heeft daarnaast terecht overwogen dat openbaarmaking van de bedrijfsnamen niet afhankelijk mag zijn van de omstandigheid of een bedrijf ervoor kiest zijn eigen familienaam daarvoor te gebruiken. Voor zover de families achter de bedrijven door openbaarmaking van de bedrijfsnamen vrees voor stigmatisering, is van belang dat het een vrije keuze is om de familienaam als bedrijfsnaam te gebruiken.

Het betoog slaagt niet.

Mag Stichting Skal openbaarmaking van de bedrijfsnamen weigeren op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob?

7. De Afdeling is voorts van oordeel dat Stichting Skal openbaarmaking van 209 bedrijfsnamen evenmin op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob mag weigeren. De rechtbank heeft terecht aangenomen dat openbaarmaking van de bedrijfsnamen nadelig voor de bedrijven kan zijn. Net als de rechtbank vindt de Afdeling dit nadeel echter niet onevenredig. Dit geldt echter niet voor de 18 bedrijven waarover een rapportage is opgemaakt die niet juist blijkt te zijn. Het gaat om de bedrijven met nummers 17, 117, 250, 305, 318, 331, 352, 357, 539, 599, 649, 687, 740, 797, 817, 874, 890 en 901. Deze 18 bedrijfsnamen hoeft Stichting Skal niet openbaar te maken. Voor die bedrijven geldt dat het onevenredig benadelend is als hun bedrijfsnaam openbaar wordt gemaakt terwijl bij deze bedrijven bij nadere beschouwing geen afwijkingen zijn geconstateerd. De Afdeling licht dit hierna toe. [...]

JnB 2023, 590

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2689](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Archiefwet 3

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 1, 11

WOB. ZOEKSLAG. SMS- en WHATSAPP. Vervolg op uitspraken ABRS 20-03-2019,

[ECLI:NL:RVS:2019:899](#), en 21-10-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2477](#). I.c. wordt geoordeeld dat de door de minister verrichte zoekslag naar sms- en WhatsApp-berichten volledig is geweest en is zijn stelling dat er niet meer sms- en WhatsApp-berichten zijn, niet ongeloofwaardig.

INTERN BERAAD. EXTERNE DERDE. De minister heeft e-mailberichten kunnen weigeren met een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob omdat het gaat om documenten voor intern beraad. Door betrokkenheid van de VNG - dat geen bestuursorgaan is maar wel een vereniging van publieke rechtspersonen - komt i.c. het interne karakter aan het beraad niet te ontvallen. De VNG is wel een externe derde maar zij had geen ander belang dan de minister.

[...] 1. Branchebelang Thuiszorg Nederland (tegenwoordig: Zorgthuisnl) heeft de minister bij brief van [...] verzocht om op grond van de [...] (hierna: de Wob) documenten openbaar te maken. [...]

2. De minister heeft met een besluit van 14 juli 2016 en een besluit van 23 mei 2017 beslist op het verzoek van Zorgthuisnl.

2.1. Over het besluit van 14 juli 2016 hebben partijen geprocedeerd tot aan de Afdeling, wat heeft geleid tot twee uitspraken van 20 maart 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:899](#), en 21 oktober 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2477](#). [...]

2.2. Deze procedure gaat alleen over het besluit van 21 augustus 2019 op het bezwaar tegen het besluit van 23 mei 2017.

[...] Is de zoekslag naar sms- en WhatsApp-berichten volledig en zijn er meer berichten?

6. [...] Anders dan Zorgthuisnl betoogt, heeft de Afdeling eerder al geoordeeld dat sms- en WhatsApp-berichten die bij het uitvoeren van overheidsstaken gebruikt zijn onder de reikwijdte van de Wob en van de Archiefwet vallen. Er is op dat punt geen verschil met e-mailberichten in een e-mailbox. De bepalingen uit onder andere de Archiefwet en de AVG zijn bepalend voor de vraag of de minister de sms- en WhatsApp-berichten (en e-mailberichten) moet bewaren of niet. Daaruit volgt niet dat het niet bewaren van sms- of WhatsApp-berichten altijd in strijd is met de Archiefwet. Zie de uitspraak van 21 oktober 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2477](#). In die uitspraak heeft de Afdeling verder geoordeeld dat uit artikel 3 van de Archiefwet volgt dat overheidsorganen verplicht zijn de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de minister niet zonder meer alle berichten hoefde te bewaren. De rechtbank heeft daarnaast terecht geoordeeld dat dit een andere verplichting is dan de verplichting om ervoor te zorgen dat sms- en WhatsApp-berichten waarop een Wob-verzoek betrekking heeft niet verloren gaan. Die berichten mogen na indiening van het Wob-verzoek tot beëindiging van de Wob-procedure niet vernietigd worden. Aangezien de minister niet aan deze verplichting heeft voldaan, heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard.

7. Naar het oordeel van de Afdeling is de door de minister verrichte zoekslag naar sms- en WhatsApp-berichten volledig geweest en is zijn stelling dat er niet meer sms- en WhatsApp-berichten zijn niet ongeloofwaardig. Daarvoor is het volgende van belang.

[...] 7.3. Zorgthuisnl stelt dat het bieden van gebruiksgemak zowel bij Apple- als Android-telefoons ervoor heeft gezorgd dat het uitgangspunt is dat gegevens een-op-een van een oude op een nieuwe telefoon worden overgezet via de cloud. WhatsApp heeft daarnaast een structurele back-up en de mogelijkheid om chatberichten via de app te exporteren. WhatsApp-verkeer kan bovendien via de pc

plaatsvinden en dat kan worden gemonitord. De sms- en WhatsApp-berichten zijn daarom te achterhalen, aldus Zorgthuisnl.

Het feit dat de door Zorgthuisnl genoemde mogelijkheden er zijn, betekent echter niet dat daarvan ook gebruik is gemaakt en dat het nog mogelijk is om berichten te achterhalen, zoals blijkt uit de onder 7.1 weergegeven toelichting van de minister. De minister heeft daarover toegelicht dat als ambtenaren bij de wisseling van hun telefoon ook een ander telefoonnummer hebben gekregen, de WhatsApp-chathistorie niet is meegenomen. Bij de ambtenaren die nog wel hetzelfde telefoonnummer hebben, zijn in de chathistorie geen berichten aangetroffen over het TSN-dossier. 7.4. [...] Tijdens de zitting bij de Afdeling heeft de minister toegelicht dat hij niet kan uitsluiten dat er naast de direct betrokken ambtenaren incidenteel ook een andere ambtenaar kort bij het proces betrokken is geweest voor overleg. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de minister geen onderzoek naar sms- en WhatsApp-berichten bij deze ambtenaren heeft hoeven uitvoeren. Gelet op de door de minister gegeven toelichting waaruit slechts blijkt van incidentele en korte ad hoc-betrokkenheid is het niet aannemelijk dat er zich bij deze groep ambtenaren berichten bevinden en heeft de minister zich mogen beperken tot de groep ambtenaren die direct bij het onderwerp betrokken waren.

7.5. [...] Onder bepaalde omstandigheden mag van de minister in redelijkheid enig onderzoek worden verwacht of binnen het bereik van de verzending van sms- en WhatsApp-berichten de ontbrekende berichten elders nog beschikbaar waren. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 21 oktober 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2477](#), onder 8.1. Er bestaat voor de minister in het algemeen echter geen verplichting om bij externen navraag te doen naar sms- en WhatsApp-berichten waarvan niet duidelijk is of deze hebben bestaan. Het is weliswaar niet vereist dat Zorgthuisnl in detail kenbaar maakt welk bericht, van welke datum en welk tijdstip ontbreekt, maar zij had meer concreet kenbaar kunnen maken welke derden over welke sms- en WhatsApp-berichten hadden moeten beschikken. De minister had deze dan kunnen zoeken. Met de enkele verwijzing naar de wel openbaar gemaakte informatie heeft Zorgthuisnl onvoldoende concreet gemaakt welke door haar in haar hogerberoepschrift genoemde organisaties over welke sms- en/of WhatsApp-berichten zouden moeten beschikken. Tijdens de zitting heeft Zorgthuisnl een aanbod tot bewijslevering gedaan. Zij heeft te kennen gegeven dat op een eigen telefoon sms-berichten staan die zijn verstuurd tussen Zorgthuisnl en de betrokken directeur-generaal, waaruit blijkt dat de directeur-generaal gebruik maakte van sms- en WhatsApp-berichten. Aangezien Zorgthuisnl dit bewijsaanbod pas tijdens de zitting in hoger beroep heeft gedaan, gaat de Afdeling daaraan, vanwege strijd met de goede procesorde, voorbij.

[...] Heeft de minister openbaarmaking van documenten terecht geweigerd?

[...] 8.5. De minister heeft de e-mailberichten kunnen weigeren met een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob omdat het gaat om documenten voor intern beraad. De e-mailberichten gaan over het door de minister te nemen besluit over de afhandeling van het TSN-dossier. Door betrokkenheid van de VNG - dat geen bestuursorgaan is maar wel een vereniging van publieke rechtspersonen - komt het interne karakter aan het beraad niet te ontvallen. De VNG is wel een externe derde maar zij had geen ander belang dan de minister als vertegenwoordiger van rechtspersonen met een publieke taak vanuit de eigen ervaring en deskundigheid een opvatting te geven over het TSN-dossier. Dat de VNG een vereniging van gemeenten is en elke gemeente een andere opvatting had, zoals Zorgthuisnl stelt, betekent niet dat de VNG zelf een eigen belang behartigde dat als zodanig bij het beraad een rol speelde. Alle betrokken partijen behartigden het belang van de minister om tot een oplossing voor het TSN-dossier te komen. De door de landsadvocaat in dat kader gegeven adviezen aan de VNG vallen ook onder het interne beraad, omdat ook de landsadvocaat geen eigen belang

behartigde en adviseerde aan de VNG die deelnam aan het interne beraad. De rechtbank is terecht tot hetzelfde oordeel gekomen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2023, 591

MK ABRS, 06-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2603](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14 lid 3

REGULIER. Arbeid als zelfstandige. De staatssecretaris mag verlangen dat een vreemdeling de volgens paragraaf B6/4.5 van de Vc 2000 vereiste stukken overlegt, zoals een ondernemingsplan met een markt- en concurrentieanalyse toegespitst op de eigen dienst, als hij daarover redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

3. De staatssecretaris klaagt in zijn eerste grief over het oordeel van de rechtbank, onder verwijzing naar een uitspraak van de rechtbank van 2 juni 2021, [ECLI:NL:RBDHA:2021:5718](#), dat hij aan het besluit van 1 september 2020 ten onrechte ten grondslag heeft gelegd dat de vreemdeling geen gedegen markt- en concurrentieanalyse heeft opgenomen in zijn ondernemingsplan.

3.1. De uitspraak van 2 juni 2021 gaat over een vergelijkbare aanvraag van een andere vreemdeling met de Turkse nationaliteit. In die uitspraak heeft de rechtbank zich onder andere gebaseerd op drie adviezen van de minister die de vreemdeling in die zaak had overgelegd. De rechtbank heeft, onder 5.1 tot en met 5.4, overwogen dat uit die adviezen valt af te leiden dat de minister de vraag of de economische activiteit waarop een dergelijke aanvraag is gebaseerd een wezenlijk economisch belang dient, beantwoordt aan de hand van vier deelvragen: 1. wat is de invloed op de werkgelegenheid; 2. wat is de invloed op de markteconomie; 3. is er behoefte aan de geboden economische activiteit en 4. is het bedrijf levensvatbaar? De minister onderzoekt voor zijn advisering enerzijds de feitelijke situatie op de markt waarop de ondernemer zich begeeft en anderzijds of een ondernemer aannemelijk heeft gemaakt dat hij een plaats op de markt kan verwerven en dat de verdiensten zo zijn dat hij in zijn levensonderhoud kan voorzien. Volgens de rechtbank corresponderen deze twee delen met de onderdelen waaruit een ondernemingsplan bestaat. Het eerste gedeelte - met de deelvragen 1 en 2 - gaat over de markt- en concurrentieanalyse en het tweede gedeelte - met de deelvragen 3 en 4 - gaat over het financieel plan, overweegt de rechtbank in de uitspraak van 2 juni 2021. De rechtbank heeft in die uitspraak verder vastgesteld dat uit de drie adviezen valt af te leiden dat de minister ook zonder gedegen markt- en concurrentieanalyse concludeert dat binnen de afbouwsector nog voldoende vraag bestaat naar niet-gespecialiseerde arbeidskrachten.

3.2. In de zaak waar de Afdeling nu over moet oordelen heeft de rechtbank deze overwegingen en de conclusie onder 3.1 van haar uitspraak overgenomen, met de vaststelling dat de staatssecretaris niet heeft gesteld en dat ook niet is gebleken dat de conjunctuur van de afbouwsector sinds de drie adviezen in kwestie (laatste kwartaal 2019/eerste kwartaal 2020) is gewijzigd. De staatssecretaris betoogt terecht dat de rechtbank met de overgenomen overwegingen en conclusie uit de uitspraak

van 2 juni 2021 ten onrechte een eigen invulling heeft gegeven aan de wijze waarop de minister tot zijn advies komt, welke stukken de minister bij zijn advies betreft en over welke te onderscheiden onderdelen deze stukken gaan. De staatssecretaris voert terecht aan dat een op de onderneming toegespitste markt- en concurrentieanalyse voor de minister nodig is om een integraal advies te kunnen uitbrengen over de vraag of de activiteit van een vreemdeling een Nederlands economisch belang dient. Een op de onderneming toegespitste markt- en concurrentieanalyse is namelijk niet alleen van belang voor de deelvraag of een vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat er geen negatief effect is op de werkgelegenheid, maar ook voor de andere drie deelvragen. Zonder een toegespitste markt- en concurrentieanalyse is het voor een vreemdeling immers niet of nauwelijks mogelijk te onderbouwen dat met de beoogde activiteit geen negatief effect op de markteconomie zal optreden en evenmin dat zijn onderneming levensvatbaar is. De staatssecretaris wijst er in dit verband dan ook terecht op dat de onder 3.1 vermelde adviezen uiteindelijk alle drie negatief waren, omdat de vreemdelingen in die gevallen met de overgelegde informatie niet aannemelijk hadden gemaakt dat zij een solvabele en levensvatbare onderneming konden opbouwen en ook niet dat geen sprake was van marktverstoring.

De staatssecretaris betoogt dan ook terecht dat, hoewel in de onder 3.1 genoemde adviezen staat dat binnen de huidige conjunctuur van de bouwsector en met name de afbouwsector, nog voldoende vraag is naar minder gespecialiseerde arbeidskrachten, dit onverlet laat dat een vreemdeling een eigen onderbouwde markt- en concurrentieanalyse bij zijn aanvraag moet overleggen.

3.3. Gelet op het voorgaande en zoals ook volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 23 april 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1326](#), onder 4, mag de staatssecretaris verlangen dat een vreemdeling de volgens paragraaf B6/4.5 van de Vc 2000 vereiste stukken overlegt, zoals een ondernemingsplan met een markt- en concurrentieanalyse toegespitst op de eigen dienst, als hij daarover redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.

JnB 2023, 592

MK ABRS, 06-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2557](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 7:3 b

REGULIER. Horen door de staatssecretaris ligt in beginsel minder in de rede als een Turkse vreemdeling die in Nederland verblijf wil om arbeid te verrichten als zelfstandig ondernemer, niet de in bijlage 8aa, behorend bij artikel 3.20a, vierde lid, van het VV 2000, genoemde stukken heeft overgelegd en ook geen verklaring heeft gegeven waarom hij daarover niet de beschikking kan krijgen. Niettemin moet de staatssecretaris, ook als een vreemdeling de vereiste informatie niet of niet volledig heeft overgelegd, steeds beoordelen of een hoorzitting uitkomst kan bieden om de ontbrekende informatie alsnog boven tafel te krijgen. Dat zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn als een vreemdeling eenvoudig de ontbrekende informatie op of vlak na een hoorzitting kan geven, een vreemdeling in bezwaar al een mogelijk steekhoudende verklaring heeft gegeven voor het niet kunnen overleggen van bepaalde stukken of als onduidelijkheid bestaat over de waardering van een of meer overgelegde stukken.

4.1. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 6 juli 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1918](#), onder 5 t/m 5.3, is het uitgangspunt dat de staatssecretaris een vreemdeling hoort in bezwaar en dat de staatssecretaris terughoudend moet omgaan met uitzonderingen op zijn hoorplicht. De staatssecretaris mag op grond van artikel 7:3, aanhef en onder b, van de Awb slechts van het horen

afzien als het bezwaar kennelijk ongegrond is. Dat is het geval als er op voorhand redelijkerwijs geen twijfel over mogelijk is dat de bezwaren niet kunnen leiden tot een andersluidend besluit. De Afdeling wijst ook op dit punt naar haar uitspraak van 6 juli 2022, onder 4.

4.2. Voor Turkse vreemdelingen die in Nederland willen verblijven om arbeid te verrichten als zelfstandig ondernemer staat in bijlage 8aa, behorend bij artikel 3.20a, vierde lid, van het VV 2000, expliciet opgesomd welke stukken zij moeten overleggen. Bij een aantal van die stukken is expliciet vermeld welke informatie of onderwerpen zij minimaal moeten bevatten om aan te kunnen tonen dat de onderneming van een vreemdeling voorziet in een behoefte in Nederland. Ook op het aanvraagformulier voor de hier relevante verblijfsvergunning, een verblijfsvergunning regulier met als beperking 'arbeid als zelfstandige', is opgesomd welke stukken een vreemdeling moet overleggen. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 23 april 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1326](#), onder 4, gaat het om stukken waarover de vreemdeling redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. Als een vreemdeling die stukken niet heeft overgelegd en ook geen verklaring heeft gegeven waarom hij daarover niet de beschikking kan krijgen, heeft die vreemdeling nagelaten om essentiële informatie over te leggen, waarvan hij wist of kon weten dat die voor het nemen van een besluit noodzakelijk is. De Afdeling wijst ter vergelijking op de hiervoor al genoemde uitspraak van 6 juli 2022, onder 5.2. Het ligt voor de staatssecretaris dan in beginsel minder in de rede dat hij die vreemdeling uitnodigt voor een hoorzitting. Omdat in dit geval de vereiste stukken en benodigde informatie duidelijk zijn opgesomd, zal een hoorzitting bij het ontbreken van essentiële documenten een minder geschikt middel zijn om de ontbrekende informatie alsnog te verkrijgen. Dat is dus anders dan in gevallen waarbij niet op voorhand duidelijk is welke informatie nog ontbreekt; vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 17 augustus 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2372](#), onder 4.1. Niettemin moet de staatssecretaris, ook als een vreemdeling de vereiste informatie niet of niet volledig heeft overgelegd, steeds beoordelen of een hoorzitting uitkomst kan bieden om de ontbrekende informatie alsnog boven tafel te krijgen. Dat zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn als een vreemdeling eenvoudig de ontbrekende informatie op of vlak na een hoorzitting kan geven, een vreemdeling in bezwaar al een mogelijk steekhoudende verklaring heeft gegeven voor het niet kunnen overleggen van bepaalde stukken of als onduidelijkheid bestaat over de waardering van een of meer overgelegde stukken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2023, 593

VZR Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 06-07-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:9817](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. Dublinverordening. Litouwen. Uitspraak van het Administratief Hoogerechtshof van Litouwen van 28 juli 2022. Partijen zijn verdeeld over de vraag of concrete aanknopingspunten bestaan om aan te nemen dat de Litouwse autoriteiten nog steeds pushbacks uitvoeren, en zo ja of Dublinclaimanten, anders dan derdelanders die Litouwen inreizen, van pushbacks gevrijwaard zijn. In dit verband rijst de vraag of het interstatelijk vertrouwensbeginsel ondeelbaar is. Hoewel de verwijzingsuitspraak Polen betreft, zal de

beantwoording hiervan daarom tevens van belang zijn voor de zaak van verzoeker. Toewijzing vovo.

13. De uitspraak van het Administratief Hoogerechtshof van Litouwen van 28 juli 2022 biedt op zich een concreet aanknopingspunt dat in ieder geval de hoogste bestuursrechter in Litouwen bescherming kan en wil bieden tegen onrechtmatige detentie (en de afwijzing van asielaanvragen die enkel berusten op illegale grensoverschrijding). Ook blijkt uit de Alrapportage niet dat in Litouwen in het geheel geen rechtsbijstand voor asielzoekers beschikbaar is of dat voor hen geen rechtsgang openstaat tegen een afgewezen asielverzoek of tegen een inbewaringstelling van een vreemdeling. Echter, de rechtsvraag of het gelet op het interstatelijk vertrouwensbeginsel en de daaruit voortvloeiende bewijslastverdeling, aan verzoeker is om aannemelijk te maken dat hij bij overdracht aan Litouwen een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest ofwel dat het aan verweerder is om uit te zoeken of er sinds de uitspraak van het Litouwse Administratief Hoogerechtshof van 28 juli 2022 daadwerkelijk veranderingen in Litouwen zijn opgetreden, raakt de prejudiciële vragen van de meervoudige kamer van deze rechtbank en zittingsplaats van 15 juni 2022 ([ECLI:NL:RBDHA:2022:5724](#)) die zien op de situatie waarin de verantwoordelijke lidstaat voorafgaand aan een Dublinoverdracht in ernstige mate in gebreke is met de Unierechtelijke en Verdragsrechtelijke verplichtingen om de grondrechten te eerbieden en dus niet binnen de juridische kaders handelt, maar in strijd hiermee.

14. Tussen partijen is niet in geschil dat Litouwen zich schuldig heeft gemaakt aan pushbacks. Partijen zijn wel verdeeld over de vraag of concrete aanknopingspunten bestaan om aan te nemen dat de Litouwse autoriteiten nog steeds pushbacks uitvoeren, en zo ja of Dublinclaimanten, anders dan derdelanders die Litouwen inreizen, van pushbacks gevrijwaard zijn. In dit verband rijst de vraag of het interstatelijk vertrouwensbeginsel ondeelbaar is. De meervoudige kamer van deze rechtbank en zittingsplaats heeft bij de hiervoor genoemde verwijzingsuitspraak van 15 juni 2022 aan het Hof van Justitie van de Europese Unie prejudiciële vragen gesteld over de vraag of het interstatelijk vertrouwensbeginsel ondeelbaar is. Hoewel deze verwijzingsuitspraak Polen betreft, zal de beantwoording hiervan daarom tevens van belang zijn voor de zaak van verzoeker. Dit geldt evenzeer voor de prejudiciële vragen of eerdere ondergane stelselmatige schendingen van absolute grondrechten de bewijslastverdeling regardeert bij de vaststelling van de verantwoordelijkheid voor het asielverzoek.

JnB 2023, 594

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 07-07-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:10047](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

ASIEL. Ingangsdatum inwilliging asielaanvraag na verstrijken overdrachtstermijn Dublin. Partijen verschillen van mening of verweerder eisers mag opdragen een nieuwe asielaanvraag in te dienen na het ongebruikt verstrijken van de overdrachtstermijn en dan de datum van deze nieuwe asielaanvraag als ingangsdatum van de vergunning mag bepalen. Deze zittingsplaats heeft deze rechtsvraag beoordeeld in een uitspraak van 19 april 2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:5570](#). Verweerder heeft tegen deze uitspraak hoger beroep ingesteld en de grieven op hoofdlijnen weergegeven in het verweerschrift. De rechtbank ziet in deze argumenten geen aanleiding om thans tot een andere conclusie te komen. De rechtbank overweegt dat het bepalen dat na het verstrijken van de overdrachtstermijn een nieuwe aanvraag moet worden ingediend en rechten aan inwilliging van het verzoek om

internationale bescherming pas vanaf die datum kunnen worden genoten, niet in overeenstemming kan worden geacht met het Unierecht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 595

HvJEU (Eerste kamer), 06-07-2023, [ECLI:EU:C:2023:543](#)

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid tegen M.A..

Richtlijn 2011/95/EU 14 lid 4 b

KWALIFICATIERICHTIJK. Intrekking en weigering vluchtelingenstatus. Derdelander die definitief is veroordeeld voor een bijzonder ernstig misdrijf. Gevaar voor de samenleving. Evenredigheidstoetsing.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat

een „bijzonder ernstig misdrijf“ in de zin van deze bepaling een misdrijf is dat gezien de specifieke kenmerken ervan van uitzonderlijke ernst is, in die zin dat het behoort tot de misdrijven die de rechtsorde van de betrokken samenleving het meest aantasten. Om te beoordelen of een misdrijf waarvoor een derdelander definitief is veroordeeld van een dergelijke ernst is, moet met name rekening worden gehouden met de op dat misdrijf gestelde straf en de daadwerkelijk daarvoor opgelegde straf, de aard van het misdrijf, eventuele verzwarende of verzachtende omstandigheden, de vraag of het misdrijf al dan niet opzettelijk is gepleegd, de aard en de omvang van de door het misdrijf veroorzaakte schade alsmede met de voor de bestraffing van het misdrijf gevolgde procedure.

2) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95

moet aldus worden uitgelegd dat

het enkele feit dat een derdelander definitief is veroordeeld voor een bijzonder ernstig misdrijf niet reeds aantoonst dat er sprake is van een bedreiging voor de samenleving van de lidstaat waar die derdelander zich bevindt.

3) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95

moet aldus worden uitgelegd dat

voor de toepassing van deze bepaling vereist is dat de bevoegde autoriteit vaststelt dat de bedreiging die de betrokken derdelander vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving van de lidstaat waar hij zich bevindt, reëel, actueel en voldoende ernstig is en dat de intrekking van de vluchtelingenstatus een aan die bedreiging evenredige maatregel is.

JnB 2023, 596

HvJEU (Eerste kamer), 06-07-2023, [ECLI:EU:C:2023:542](#)

XXX tegen Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Richtlijn 2011/95/EU 14 lid 4 b

KWALIFICATIERICHTIJK. Intrekking en weigering vluchtelingenstatus. Derdelander die definitief is veroordeeld voor een bijzonder ernstig misdrijf. Gevaar voor de samenleving. Evenredigheidstoetsing.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat

het enkele feit dat een derdelander definitief is veroordeeld voor een bijzonder ernstig misdrijf niet kan volstaan om aan te tonen dat er sprake is van een bedreiging voor de samenleving van de lidstaat waar die derdelander zich bevindt.

2) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95 moet aldus worden uitgelegd dat

voor de toepassing van deze bepaling vereist is dat de bevoegde autoriteit vaststelt dat de bedreiging die de betrokken derdelander vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving van de lidstaat waar hij zich bevindt, reëel, actueel en voldoende ernstig is alsmede dat de intrekking van de vluchtelingenstatus een aan die bedreiging evenredige maatregel is.

JnB 2023, 597

HvJEU (Eerste kamer), 06-07-2023, [ECLI:EU:C:2023:540](#)

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl tegen AA.

Richtlijn 2011/95/EU 14 lid 4 b

KWALIFICATIERICHTLIJN. Intrekking en weigering vluchtelingenstatus. Derdelander die definitief is veroordeeld voor een bijzonder ernstig misdrijf. Gevaar voor de samenleving. Evenredigheidstoetsing. Uitstel van verwijdering.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 14, lid 4, onder b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming moet aldus worden uitgelegd dat

deze bepaling alleen kan worden toegepast indien de bevoegde autoriteit vaststelt dat de intrekking van de vluchtelingenstatus een maatregel vormt die evenredig is aan de bedreiging die de betrokken derdelander vormt voor een fundamenteel belang van de samenleving van de lidstaat waar hij zich bevindt. Te dien einde moet de bevoegde autoriteit deze bedreiging afwegen tegen de rechten die overeenkomstig die richtlijn moeten worden gewaarborgd aan personen die voldoen aan de materiële voorwaarden van artikel 2, onder d), daarvan, zonder evenwel bovendien te moeten vaststellen dat het met de terugkeer van de betrokken derdelander naar zijn land van herkomst gemoeide openbare belang zwaarder weegt dan het belang van die derdelander bij het behoud van de internationale bescherming, gelet op de omvang en de aard van de maatregelen waaraan hij bij terugkeer naar zijn land van herkomst zou worden blootgesteld.

2) Artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven moet aldus worden uitgelegd dat

het zich verzet tegen de vaststelling van een terugkeerbesluit jegens een derdelander wanneer vaststaat dat zijn verwijdering naar het beoogde land van bestemming voor onbepaalde tijd is uitgesloten op grond van het beginsel van non-refoulement.

JnB 2023, 598

HvJEU (Tweede kamer), 29-06-2023, [ECLI:EU:C:2023:525](#)

TE e.a. tegen Stadt Frankfurt am Main en Stadt Offenbach am Main.

Richtlijn 2011/51/EU

LANGDURIG INGEZETENERICHTLIJN. Toekenning door de eerste lidstaat van een ,EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen' voor onbepaalde tijd. Onderdaan van een derde land die meer dan zes jaar afwezig was van het grondgebied van de eerste lidstaat. Daaropvolgend verlies van het recht op de status van langdurig ingezetene. Aanvraag tot verlenging van een verblijfsvergunning die op grond van de bepalingen van hoofdstuk III van richtlijn 2003/109/EG door de tweede lidstaat is afgegeven. Afwijzing van de aanvraag door de tweede lidstaat wegens het verlies van dit recht. Voorwaarden.

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

1) Richtlijn 2003/109/EG [Langdurig ingezetenerichtlijn], zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/51/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2011, en in het bijzonder artikel 22, lid 1, onder b),

moet aldus worden uitgelegd dat

een lidstaat de verlenging van een verblijfsvergunning die hij overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van deze richtlijn, zoals gewijzigd, heeft verstrekt aan een onderdaan van een derde land, kan weigeren op basis van de in artikel 9, lid 4, tweede alinea, van die richtlijn, zoals gewijzigd, bedoelde grond dat deze onderdaan, aangezien hij meer dan zes jaar afwezig is geweest van het grondgebied van de lidstaat die hem de status van langdurig ingezetene heeft toegekend, en de laatstgenoemde lidstaat geen gebruik heeft gemaakt van de in artikel 9, lid 4, derde alinea, van die richtlijn, zoals gewijzigd, geboden mogelijkheid, het recht op deze status in die lidstaat heeft verloren, op voorwaarde dat de termijn van zes jaar uiterlijk op de datum van indiening van de aanvraag tot verlenging van die vergunning is verstreken en deze onderdaan vooraf is verzocht om het bewijs te leveren dat hij zich binnen die termijn eventueel op dat grondgebied heeft bevonden.

2) Artikel 9, lid 4, tweede alinea, en artikel 22, lid 1, onder b), van richtlijn 2003/109, zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/51,

moeten aldus worden uitgelegd dat

de tweede lidstaat deze bepalingen naar behoren in nationaal recht omzet wanneer hij daaraan uitvoering geeft door middel van twee verschillende voorschriften, waarbij in het eerste voorschrift de in artikel 9, lid 4, tweede alinea, van deze richtlijn, zoals gewijzigd, bedoelde grond voor het verlies van het recht op de status van langdurig ingezetene is opgenomen, en het tweede voorschrift bepaalt dat een verblijfsvergunning die is afgegeven overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van die richtlijn, zoals gewijzigd, moet worden ingetrokken indien de betrokken onderdaan van een derde land zijn recht op de status van langdurig ingezetene heeft verloren in de lidstaat die deze status heeft toegekend, zonder dat dit voorschrift concreet verwijst naar een van de in artikel 9 van die richtlijn, zoals gewijzigd, genoemde gronden voor het verlies van dat recht.

3) Artikel 15, lid 4, tweede alinea, van richtlijn 2003/109, zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/51, moet aldus worden uitgelegd dat

de lidstaat waarin de onderdaan van een derde land een verblijfsvergunning overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van deze richtlijn, zoals gewijzigd, of de verlenging van een dergelijke vergunning heeft aangevraagd, deze aanvraag niet kan afwijzen op grond dat deze derdelander bij zijn aanvraag geen bewijsstukken heeft gevoegd waaruit blijkt dat hij over passende huisvesting beschikt, wanneer deze lidstaat aan deze bepaling geen uitvoering heeft gegeven.

JnB 2023, 599

HvJEU (Eerste kamer), 29-06-2023, [ECLI:EU:C:2023:523](#)

X tegen International Protection Appeals Tribunal e.a..

Richtlijn 2004/83/EG 4 lid 1 lid 5 e

Richtlijn 2005/85/EG 23 lid 2, 39 lid 4

DEFINITIERICHTLIJN. PROCEDURERICHTLIJN. Omvang samenwerkingsplicht. Redelijke termijn voor het geven van een besluit. Beoordeling geloofwaardigheid.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 4, lid 1, van richtlijn 2004/83/EG [Definitierichtlijn]

moet aldus worden uitgelegd dat

- de in deze bepaling neergelegde samenwerkingsplicht van de beslissingsautoriteit verlangt dat zij, ten eerste, nauwkeurige en actuele informatie verzamelt over alle relevante feiten betreffende de algemene situatie in het land van herkomst van een persoon die om asiel en internationale bescherming verzoekt en, ten tweede, een gerechtelijk-geneeskundig deskundigenonderzoek naar diens geestelijke gezondheid laat verrichten wanneer er sprake is van aanwijzingen voor geestelijke gezondheidsproblemen die het gevolg kunnen zijn van een traumatische gebeurtenis die zich in dat land van herkomst heeft voorgedaan en het gebruik van een dergelijk deskundigenonderzoek noodzakelijk of relevant blijkt om te beoordelen welke internationale bescherming de verzoeker werkelijk nodig heeft, op voorwaarde dat de wijze waarop van een dergelijk deskundigenonderzoek wordt gebruikgemaakt, in overeenstemming is met, met name, de door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde grondrechten;
- de vaststelling, in het kader van de verrichting van een rechterlijke toetsing in tweede aanleg als bepaald in het nationale recht, dat de in die bepaling neergelegde samenwerkingsplicht niet is nagekomen, op zich niet hoeft te leiden tot de vernietiging van de beslissing waarbij het beroep tegen een besluit tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming is afgewezen, aangezien de verzoeker om internationale bescherming kan worden verplicht om aan te tonen dat de beslissing tot verwerping van het beroep anders had kunnen zijn zonder een dergelijke niet-nakoming.

2) Het Unierecht, en met name artikel 23, lid 2, en artikel 39, lid 4, van richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus

moet aldus worden uitgelegd dat

- de termijnen die zijn verstreken tussen, enerzijds, de indiening van het asielverzoek en, anderzijds, de vaststelling van de beslissingen van de beslissingsautoriteit en van de bevoegde rechter in eerste aanleg, niet kunnen worden gerechtvaardigd door nationale wetwijzigingen die zich in de loop van die termijnen hebben voorgedaan, en
- het onredelijke karakter van een van deze beide termijnen op zich en bij gebreke van enige aanwijzing dat de te lange duur van de administratieve of gerechtelijke procedure de uitkomst van het geding heeft beïnvloed, de vernietiging van de beslissing van de bevoegde rechter in eerste aanleg niet kan rechtvaardigen.

3) Artikel 4, lid 5, onder e), van richtlijn 2004/83

moet aldus worden uitgelegd dat

een valse verklaring in het oorspronkelijke verzoek om internationale bescherming, die door de asielzoeker bij de eerste gelegenheid is toegelicht en ingetrokken, op zichzelf er niet aan in de weg

staat dat komt vast te staan dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd in de zin van die bepaling.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 600

MK ABRS, 12-07-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2666](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. DETENTIEGESCHIKTHEID. Zoals de Afdeling in [de uitspraak van 11 april 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1162](#)] onder 3.2 heeft overwogen, is het aan de vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij detentieongeschikt is, en niet aan de staatssecretaris om het tegendeel te bewijzen. Verder is van detentieongeschiktheid pas sprake als vaststaat dat de in detentie beschikbare medische zorg niet toereikend is, of de vreemdeling niet in staat is de inbewaringstelling op verantwoorde wijze te ondergaan, dan wel wanneer zijn psychische omstandigheden in detentie door een gebrek aan medische zorg zullen verslechteren. Wat de vreemdeling heeft ingebracht leidt niet tot de conclusie dat sprake is van een van deze omstandigheden. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 26 juli 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1639](#), onder 6.1.

[Naar inhoudsopgave](#)